

Dit voorbeeld is bedoeld om te illustreren hoe het beslisschema kan worden toegepast. Het voorbeeld is in 2011 met grote zorgvuldigheid opgesteld. Kennis die na 2011 beschikbaar is gekomen is er niet in verwerkt.

Is een nano specifieke RI&E nodig?

Factsheet Nanocentre

Inleiding

Nanocentre ondersteunt het Nederlandse bedrijfsleven met praktische informatie en oplossingen over het veilig gebruik van nanomaterialen. Deze vragen worden beantwoord aan de hand een stroomschema. Deze factsheet illustreert het gebruik van dit stroomschema voor een praktische vraag uit het bedrijfsleven.

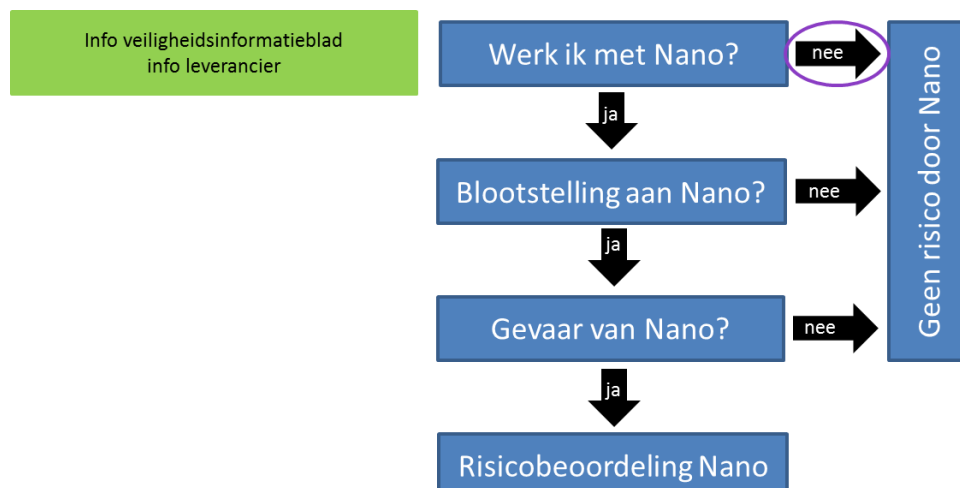
Nationale Wetgeving
De werkgever is verantwoordelijk voor het opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) met plan van aanpak (PVA). Het gebruik van nanomaterialen valt onder de RI&E verplichting. Bij voldoende informatie over het gevaar en de blootstelling wordt op gebruikelijke wijze een risicobeoordeling uitgevoerd. Voor veel nanomaterialen is deze informatie echter niet beschikbaar. In dat geval vormt het voorzorgsbeginsel de basis van de RI&E; blootstelling aan nanodeeltjes moet zo laag als mogelijk worden gehouden.

Praktische vraag

“Mijn bedrijf is gespecialiseerd in onderhoudswerkzaamheden in de watersportbranche. Ik gebruik hierbij producten waarvan ik vermoed dat deze gefabriceerde nanodeeltjes bevatten. Het gebruik van deze producten met hun specifieke eigenschappen geeft mijn bedrijf de mogelijkheid zich te onderscheiden van mijn concurrenten. Van bedrijven in Nederland die werken met nanodeeltjes wordt echter verwacht dat zij de mogelijke risico's bij het werken met deze materialen limiteren en daarmee voldoen aan de arbowetgeving. Dit dienen zij te rapporteren in een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E). Hoe stel ik een RI&E op voor activiteiten met nanoprodukten?”

Aanpak

Het onderstaande figuur geeft het stroomschema (blauw). De groene tekstvlakken geven de methoden met behulp waarvan het schema is ingevuld.

Resultaat

Werk ik met nanomateriaal?

Óf in het bedrijf gewerkt wordt met nanodeeltjes is nagaan door het veiligheidsinformatieblad van de producten te raadplegen. Op het veiligheidsinformatieblad ontbrak een aanduiding op aanwezigheid van nanodeeltjes. De leverancier is momenteel echter niet verplicht om op het veiligheidsinformatieblad aan te geven dat het product nanodeeltjes bevat. De leverancier heeft in de naamgeving en de beschrijving van de werking van de producten aangegeven dat deze gebaseerd is op nanotechnologie. Daarom is contact opgenomen met de leverancier.

Om de vraag eenduidig te kunnen stellen aan de leverancier, is de definitie van nanomaterialen zoals deze wordt aanbevolen door de Europese Commissie gebruikt, toegepast op gefabriceerde nanodeeltjes:

Een geproduceerd materiaal dat uit deeltjes bestaat, in ongebonden toestand of als een aggregaat of agglomeraat en waarvan minstens 50% van de deeltjes in de gekwantificeerde grootteverdeling een of meer externe dimensies bezitten binnen het bereik van 1 nm tot 100 nm.

De producent van de producten gaf aan dat er geen deeltjes die voldoen aan deze definitie in de producten zit.

Om deze reden wordt een RI&E specifiek gericht op nanomaterialen wordt niet nodig bevonden.

Conclusies & Advies

Hoewel de vraag betrekking had op de wijze waarop een nano-specifieke RI&E moet worden opgesteld, bleek dat voor deze casus niet nodig. Conform de voorgestelde aanpak is eerst bekeken of er wel met nanodeeltjes wordt gewerkt. Dit bleek niet het geval. Omdat dit een echte praktijk situatie was, is de casus verwerkt in een factsheet. Het onderstreept het belang van de eerste stap in de aanpak.

Óf in uw bedrijf gewerkt wordt met nanodeeltjes, kunt u nagaan door het Veiligheidsinformatieblad en/of het Productinformatieblad van uw producten te raadplegen. Ontbreekt op het veiligheidsinformatieblad en/of het productinformatieblad een aanduiding op aanwezigheid van nanodeeltjes, maar heeft u wel het vermoeden dat uw product deze bevat neem dan contact op met uw leverancier. Bij het contacteren van uw leverancier verdient het de aanbeveling de definitie van een gesynthetiseerd nanodeeltje te benoemen en ook navraag te doen naar de mogelijkheid op het ontstaan van nanomaterialen bij het gebruik van het product. Mocht u ook na contact met de leverancier blijven twijfelen dan kunt u uw product laten analyseren op de aanwezigheid van nanodeeltjes.